

כלולה מפל עשר הספירות, ובה צריך הכל להכליל, שכל מי שנוטל מלכות בלי תשע ספירות, הוא מקצץ בנטיעות, וכל מי שנוטל תשע ספירות בלי מלכות, הוא כופר בעיקר.

ההבדלים של הצד האחר, עליהם נאמר הכל המה מעשה תענועים, שאותם הכלים עולים בנבלות הפה ובשקרות, וכלם עולים למח, יש חמה ולבנה וכוכבים ומזלות ברקיעים שהם קלפות, שעליהם נאמר הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועליהם נאמר פי שמים כעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו', וכמה הכלים יש להם שכלם מלאים שקר ושוא, וכל מי שמוציא דברי שקר, כמה מלאכי חבלה פותחים פניהם כנגדם. זהו שכתוב פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', והדבורים הללו הם בונים כמה בנינים.

ספירן, וביה צריך פלא לאכללא, דכל מאן דנטיל מלכות פלא תשע ספירן איהו מקצץ בנטיעון, וכל מאן דנטיל תשע ספירן פלא מלכות איהו כופר בעיקר.

הבדלים דסטרא אחרא עליהו אתמר (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תענועים, דאינון הכלים סלקין בנבלות הפה ובשקרות, וכלהו סלקין לגבי מוחא אית חמה ולבנה וכוכביא ומזליא ברקיעין דאינון קליפין, דעלייהו אתמר (ישעיה ה יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועלייהו אתמר (שם נא ו) פי שמים כעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו' (שם כד כג), וכמה הכלים אית לון דכלהו מליין שקר ושוא, וכל מאן דאפיק מליין דשקרא כמה מלאכי חבלה פתחין גדפיהו לקבלון, הדא הוא דכתיב (קהלת י כ) פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', ואלין מלולין אינון בנין כמה בנינין. (דף קיח ע"א).

אמר המגיה, הנמשך אחר זה כבר נדפס ברף ק"ד ע"א, אמנם אחר כך מצאתי זאת הנסחא מדוייקת יותר מהאחרת, וכדי שלא לכפול הדברים ארמוז לך החלוקה שיש ביניהם בלבד, בזאת הנסחא לא מצאתי או אשא על מיא בשורה ל', ובשורה ל"ד נקודין מן י' טעמים מן ו' איהי בת קול, וברף ק"ה ע"א שורה ז' צ"ל ואיהי לב דכלהו בה אתכלילן ומינה נפיק דפיקו, ובשורה ט' וכד דפיק, ובשורה י' צ"ל רשפים ובשורה י"ב נחית צ"ל אחיה, דף ק"ד ע"ב בשורה י"ו דא צ"ל דמלה, בשורה י"ח ד' דילה צ"ל ד' דלה, שורה ד' אויר קדמון צ"ל אוירא קדמאה.

אמר המגיה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, וחרבה עמלתי וטרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלוקה הנסחאות.

עוד ראה זה מצאתי.

ותוסף ללדת את אחיו את הכל. בא וראה, הכל הוא הלב, ויש שני בתים בלב, לב חכם לימינו הכל, לב פסיל לשמאלו זה הכל, קין הוא יונק משניהם, והוא עץ

ותוסף ללדת את אחיו את הכל (בראשית ד ב). תא חזי הכל איהו הלב, ואית ב' בתים בלבא, (קהלת י ג) לב חכם לימינו הכל, לב פסיל לשמאלו דא הכל, קין איהו יניק מתרוייהו,

לשנה אחת:
כג תמוז

תוספת לתקונא שתינ ותשעה. - קיח ע"א

ג' שנים ש"ג:
כב אדר קפח

טוב ורע, וקין הוא הנחמה שהנחש הטיל בחוה, ועליו נאמר כי משרש נחש יצא צפע. מה דרכו של הנחש להרג, כך זה הרג ואחר כך התחרט, ומשום זה וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה, ומשום זה אמר קניתי איש את יהו"ה, ואף על פי שקיין הוא זקמה, יכול לעשות נקי, כמו יתרו שנאמר בו ובני קיני חתן משה.

וסוד הדבר - הכל הכלים אמר קהלת, ואמרו הראשונים, יש הכל ויש הכל, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו', אמרתי שגם זה הכל, הכל של הימין, ה' הפסא, ו' שש מעלות לפסא, ד' ארבע חיות, אלו הכלים הם לבוש לתפארת ומלכות שהן ו"ה, י"ה פלולים, באויר, ה' תחתונה דבור שעולה בהכל, והכל נכלל בשם של האדם שמתפלל תפלה או שעוסק בתורה, אבל הכלים אחרים שנעשים בארץ, עולים באויר של העולם הזה בקול ודבור של חל, וישראל מתפללים בהם המבדיל בין קדש לחל, ויש אחרים שנאמר בהם הכל המה מעשה תענועים, ואותם הכלים וקול ודבור של נבלות הפה, הם מצד של אלהים אחרים, הממנים של שאר העמים שהם סמאל ונחש, עליהם נאמר בהבדלה ובין ישראל לגוים, כל אחד כפי מעשיו כך בונה בנין, שזה לעמת זה עשה האלהים.

ובא וראה, מי שבנינו למעלה בצד הטהרה, עם כל ההכלים הללו של תורה ותפלה, עליו אמר הפתוב ואשים דברי בפיך וכו', ולאמר לציון עמי אתה, והרי פרושהו אל תקרי עמי אלא

ואיהו עין טוב ורע, וקין איהו זוהמא דנחש דאטיל בחוה, ועליה אתמר (ישעיה יד כט) פי משרש נחש יצא צפע, מה ארחיה דחויא למקטל, כך דא קטל, ולבתר אתחרט, ובגין דא (בראשית ד טו) וישם יהו"ה לקין אות, אות ברית מילה, ובגין דא אמר (שם) קניתי איש את יהו"ה, ואף על גב דקיין איהו זוהמא, יכיל למעבד נקי, כגון יתרו דאתמר ביה (שופטים א טו) ובני קיני חותן משה.

ורוא דמלה הכל הכלים אמר קהלת, ואמרו קדמאין אית הכל ואית הכל, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו', (קהלת ח יד) אמרתי שגם זה הכל, הכל דימינא ה' פרסא, ו' שש מעלות לפסא, ד' ארבע חיוון, אלין הכלים אינון לבושא לתפארת ומלכות דאינון ו"ה, י"ה פלילין, י באויר, ה' תתאה דבור דסליק בהכל, וכלא אתפליל בשמא דבר נש דצלי צלותא או דעסיק באורייתא, אבל הכלים אחרנין דאתעבידן בארעא, סלקין באויר דהאי עלמא בקול ודבור דחול, וישראל מצלין בהון המבדיל בין קדש לחול, ואית אחרנין דאתמר בהון (ירמיה י טו) הכל המה מעשה תענועים, ואינון הכלים וקול ודבור דנבלות הפה, אינון מסטרא דאלהים אחרים ממנן דשאר עמין דאינון סמאל ונחש, עליהו אתמר בהבדלה ובין ישראל לגוים, כל חד כפום עובדוי כך בני בנינא, (קהלת ז יד) דזה לעמת זה עשה האלהים.

ותא חזי מאן דבנינא דיליה לעילא בסטרא דדכיו, בכל אלין הכלים דאורייתא וצלותא, עליה אמר קרא (ישעיה לו טז) ואשים דברי בפיך וכו' ולאמר לציון עמי אתה, והא

אוקמוהו אל תקרי עמי, אלא עמי, מה אנא במלולא דילי עבדית שמאי וארעא כמה דאת אמר (תהלים לג 1) בדבר יהו"ה שמים נעשו, כן את בשותפו עמי תעביד במלולא, אבל אחרנין דמפקין מפומייהו הכלים דשבועה, עלייהו אתמר (משלי ז כז) כי רבים חללים הפילה, ואלין אתקריאו חללים, דמחללין שם יהו"ה, ונפקין הכלים מפומייהו וקלא ודבורא לשקרא ואומאה לשקרא, ודכרין שמייה למגנא ולשקרא, בההוא שמה דנפקין לבטלא ולשקרא בנין לון בנינין דבטלין לון מעלמא, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב ז) לשוא הפתי את בניכם, ווי לון לבני נשא דנפקין מפומייהו מלולין ואומאין דשקרא, טב לון דלא יתון לעלמא, קמו חבריא פלהו ואמרו רחמנא לשזבן רחמנא לשזבן.

אמר רבי שמעון, רבנן, כל אלין בנינין תליין במחשבה, כמה דאשפחנא בקין והבל, קין הנה עובד אדמה ומייתי בקרבנא פשתים, מההוא סטרא דערוה, הנה מחשבה לקרבא קמי קודשא בריהו ערוה, ומנין דפשתים איהו מסטרא דערוה שנאמר (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל הנה רועה צאן, קריב קרבנא מבכרות צאנו, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ד) והכל הביא גם הוא מבכרות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתיה הנה בההוא אתר דאתמר ביה, (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושה פתלג חגור ושער ראשה פעמר נקא, וקודשא בריהו הוא מחשבתיה טבא צרפה למעשה, ובגין דא קביל ליה, ומחשבה רעה לא מצרפה למעשה, ודא הוא קרבנא דקין, ובגין דא חרה לו, מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

עמי, מה אני בדבור שלי עשיתי שמים וארץ, כמו שנאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, כן אתה בשתפות עמי תעשה בדבור, אבל אחרים שמוציאים מפיהם הכלים של שבועה, עליהם נאמר כי רבים חללים הפילה, ואלה נקראו חללים, שמחללים שם יהו"ה ומוציאים הכלים מפיהם, וקול ודבור לשקר ושבועה לשקר, ומזכירים שמו לחנם ולשקר. באותו שם שמוציאים לבטלה ולשקר, בונים להם בנינים שמבטלים אותם מן העולם, זהו שכתוב לשוא הפיתי את בניכם. אוי להם לבני אדם שמוציאים מפיהם דבורים ושבועות שקר, טוב להם שלא יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין היה עובד אדמה והביא קרבן פשתים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשתים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל היה רועה צאן, הקריב קרבן מבכרות צאנו, זהו שכתוב והכל הביא גם הוא מבכרות צאנו, מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק הימים יושב, לבושו כשגל לבן, ושער ראשו כצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

תוספת לתקונא שתיין ותשעה. - קיח ע"ב

תיטיב מעשיך - שאַת, אַני מחכה לך ואטל משאך עלי, ומנין לנו ששאַת הוא משא העונות? שכתוב נלאַתי נשוא, ואם לא תיטיב מעשיך - לפתח חטאת רבץ, וזה פתח הגיהנם, ששם החטאים שלך שולטים עליך, ואם תיטיב מעשיך, אַתה תמשל בו.

הרשעים לא שולט בהם מוסר אלא שומרים שנאה, כמו שעשו - וישטם עשו את יעקב, יעקב כמו שהכל, ועשו כמו שקין. ויאמר מה עשית וכו', החטא הזה שהרגת את אחיך לא עשית אותו אלא לשם שנקרא מ"ה, מ"ה אעידך ואעיד עליך, והיא תוכעת אותך, ולא עוד, אלא מ"ה שהוא אדם שעשה אותך, גרם את זה שפלאך המות הוציא אותך לעולם, וזהו פקד עון אבות על בנים, והרי נתבאר אם אוהזים מעשה אבותיהם בידיהם, אלא כך היה, מעשי אביו היה בידו, ועל ספה של אשה זה היה, כמו שנאמר ויהי בהיותם בשדה, ואין שדה אלא אשה, האשה גרמה מיתה לאדם וגרמה מיתה להכל, כמו שנאמר בייעקב עם הממנה של עשו ויאבק איש עמו, כמו זה היה קין והבל, ונצח הבל את קין, והוא מצד הרחמים, שחס עליו ולא רצה להרגו, וקם הוא והרגו, והאשה גרמה את זה, עליה נאמר רגליה ירדות מות, ובקנאתו הרג אותו.

ויאמר קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה, אַתה הוא בנו של הנחש שגרם מיתה לאדם, שנאמר בו ארור אַתה מפל הבהמה, כך יש לך לירש ממנו, שמעשהו בידך, בגלל זה ארור

מניה, דעובדא דיליה ביך, בגין דא ארור אַתה מן האדמה אשר פצתה

שאַת (בראשית ד ו), אם תטיב עובדך שאַת, אַנא מאריך לך ואטול מטולך עלי, ומנלן דשאַת מטולא דחובין הוא, דכתיב (ישעיה א יד) נלאַתי נשוא, ואם לא תטיב עובדך לפתח חטאת רובץ, ודא פתח דגיהנם, דתמן חובין דילך שלטין עלך, ואם תטיב עובדך אַתה תמשול בו.

רשיעיא לא שליט בהון מוסר אלא נטרין דבבו, כגוונא דעשו וישטם עשו את יעקב (בראשית כז מא), יעקב כגוונא דהכל ועשו כגוונא דקין, ויאמר מה עשית וכו' (שם ד ו) חובא דא דקטלת לאַחורף לא עבדת ליה אלא לשמא דאתקרי מ"ה, מ"ה אעידך ואסהיד עלך, ואיהי תבעה לך, ולא עוד אלא מ"ה דאיהו אדם דעביד לך, גרם דא דאפיק מלאך המות בך לעלמא, ודא איהו פוקד עון אבות על בנים (שמות כ ה), והא אתמר אם אוהזין מעשה אבותיהם בידיהם, אלא כן הוה עובדי אבויך הוה בידיה, על ספה דאשה הוה, כמה דאתמר ויהי בהיותם בשדה, ואין שדה אלא אַתתא, אַתתא גרמת מיתה לאדם, וגרמת מיתה להכל, כמה דאתמר בייעקב עם ממנא דעשו ויאבק איש עמו (בראשית לב כה), כגוונא דא הוה קין והבל, ונצח הבל לקין, ואיהו מסטרא דרחמי דחייס עלוי ולא בעא למקטליה, וקם הוא וקטליה, ואַתתא גרמא דא, עלה אַתמר (משלי ה ה) רגליה ירדות מות, ובקנאה דיליה קטיל ליה.

ויאמר קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה (בראשית ד ו), אַנתה הוא בריה דחויא דגרם מיתה לאדם, דאתמר ביה (שם ג יד) ארור אַתה מפל הבהמה, כן אית לך לירתא

מניה, דעובדא דיליה ביך, בגין דא ארור אַתה מן האדמה אשר פצתה